

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
ΑΠΑΝΤΑ
ΤΟΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ
ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
Ν. Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΟΜΟΣ
ΑΘΗΝΑ 1985
Σελ. 605-608

ΙΑΤΡΕΙΑ ΤΗΣ ΒΑΒΥΛΩΝΟΣ

Ἐθεραπεύσαμεν τὴν Βαβυλῶνα, καὶ οὐκ ἰάθη.

(Προφητικὸν λόγιον.)

Μ' ἐτίμησε δι' ἰδιορρυθμοῦ ἀνακοινώσεως εἰς γηραιὸς κύριος, ὅστις ἐπαγγέλλεται τὸν ἠθικολόγον καὶ κοινωνιολόγον. Ἄγνοῶ ἂν ὑπάρχουν πολλοὶ εἰς τὰς Ἀθήνας — ἢ μᾶλλον εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν ὑπάρχουν — τόσον ἰδιορρυθμοὶ εἰς τὰς σκέψεις των ὅσον ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ παραλογισμοὶ εἰς τὸν κόσμον δὲν εἶναι σπάνιοι, ἔχουν μάλιστα πέρασιν εἰς τὴν ἐποχὴν μας καὶ εἰς τὴν κατάστασίν μας τὴν νοσηρὰν, λαμβάνω τὸ θάρρος ν' ἀναγράψω ἐνταῦθα, σχεδὸν κατὰ λέξιν, ὅλα ὅσα μοῦ εἶπε μὲ τὴν παραξενιάν του ὁ ῥηθεὶς φίλος μου.

*

**

“Εἶχα τὴν σπανίαν εὐχαρίστησιν νὰ συνομιλήσω χθὲς μὲ ἓνα Ἕλληνα ἐφευρέτην. Μάθετε, εἶπεν, ὅτι ἔχω ἀπόφασιν νὰ σώσω — ναί, ἐγώ, μόνος ἐγώ θὰ σώσω — τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν καὶ τὴν κοινωνίαν μὲ τὰς πρωτοτύπους καὶ τόσον τολμηρὰς ἐφευρέσεις μου. Ἐν πρώτοις, ἐγὼ ἐφεῦρον πρὸ χρόνων τὰ σφριγοφόρα — γνωρίζετε τί εἶναι τὰ σφριγοφόρα; Εἶναι ὅ,τι τὰ μάγια, τὰ ὁποῖα ἐθεράπευον τὸ πάλαι τὸ ἀμπόδεμα* εἰς τὰς ἡμέρας τῶν προπάππων μας. Παρομοίως καὶ τὰ σφριγοφόρα θεραπεύουν τὴν ἀναφροδίσιαν, τὴν ὁποῖαν οἱ ἡμιμαθεῖς ἐπαγγελματῆται μας ὀνομάζουν βαναύσως «ἀνικανότητα», κακοζήλως ξενίζοντες.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἔσωσα ἀπὸ τὸ ὀλίστημα τόσας θυγατέρας τῆς Εὐας, τῶν ὁποίων ἡ Εἶμαρμένη ἠθέλησε νὰ λάβωσι συζύγους παρήλικας ἢ ἄλλως πάσχοντας, χάριν τοῦ Μαμωνᾶ καὶ τῆς κοινωνικῆς θέσεως· — προσέτι διετήρησα, ὅσον τὸ ἐπ' ἐμοί, λεῖα καὶ χωρὶς ἴχνη ἀποφύσεων τὰ μέτωπα πολλῶν ἀνδρῶν συζύγων.

*

**

Δεύτερον, ἐγὼ ἐφεύρον τὴν ἄτοκον. Γνωρίζετε τί εἶναι ἡ ἄτοκος; Μήπως ὑποθέτετε ὅτι πρόκειται περὶ χρημάτων δανειζομένων ἀτόκως, περὶ Λαϊκῆς Τραπεζῆς, περὶ ἐνεχυροδανειστηρίου ἢ ἄλλου τινός; Πλανᾶσθε. Εἶναι ἡ μέθοδος πῶς νὰ μὴ τίκτη τις, ἐνῶ ἔχει τὰ συστατικὰ καὶ τὰ προηγούμενα διὰ νὰ γίνῃ μήτηρ. Ἔσωσα τόσας κόρας τοῦ λαοῦ, ὅπως καὶ τῆς ἀνωτέρας τάξεως, ἀπὸ τὸ ἐγκλημα τῆς παιδοκτονίας. Ἔσωσα καὶ τὰς μαίας (μία μόνον ἐξ αὐτῶν γνώριμός μου μοι ἐξωμολογήθη ὅτι εἶχεν ἐκτελέσει 23 ἐκτρώσεις μὲ σχετικὴν ἐπιτυχίαν) ἀπὸ τὸ ἀνόσιον τῆς συνεργίας αὐτῆς.

*

**

Τρίτον, ἐγὼ ἐφεύρον ἐσχάτως τὴν ἀσπίδα. Γνωρίζετε τί εἶναι ἡ ἀσπίς; — ἡ νεωτέρα, ὄχι ἡ ἀσπίς τοῦ ἀρχαίου ὀπλίτου; Μήπως φαντάζεσθε ὅτι εἶναι τὸ φοβερόν ἐκεῖνο ἐρπετόν, τὸ ὁποῖον δὲν ἠξεύρω ἂν εἰσάγουν οἱ νεώτεροι Ἕλληνες δραματικοί, ἐντὸς τοῦ καλαθίου μὲ τὰ σῦκα, ὅταν δραματουργοῦσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὸν θάνατον τῆς βασιλίσσης Κλεοπάτρας; Ἡ ἀσπίς αὕτη εἶναι, κατὰ τὸν στίχον τοῦ Ψαλτηρίου, «κωφὴ καὶ βύουσα τὰ ὦτα αὐτῆς, ἣτις οὐκ ἐπακούσεται φωνῆς ἐπαδόντων». Πλανᾶσθε ὅμως. Ἀσπίς εἶν' ἐκεῖνο τὸ νέον φάρμακον, τὸ ὁποῖον προλαμβάνει ὥστε ὁ νέος νὰ μὴ κολλήσῃ κανέν' ἀφροδίσιον νόσημα καὶ μετὰ τὴν πείραν. Ἐννοήσατε;

Ἦτο καιρὸς νὰ ἐφευρεθῇ ἐν τοιοῦτον φάρμακον. Ἀφοῦ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν διακεκριμένος ἐπαγγελματίας, ἀποκτήσας ὄχι ὀλίγα χρήματα — φροντίζων τακτικὰ νὰ δημοσιεύωνται εἰς τὰς ἐφημερίδας εὐχαριστήρια πρὸς τὸ ἴδιον ἀτομόν του ἀπὸ ἀνθρώπους αἰσχυνομένους τάχα νὰ ὑπογράψουν ὀλογράφως τ' ὄνομά των «ἐνεκα τῆς φύσεως τοῦ νοσήματος» — ἀφοῦ, λέγω, ὁ τοιοῦτος καὶ τόσα ἔχων προσόντα ἔφθασε νὰ κατηγορηθῇ ὅτι ἄφηνεν ἀνιατρεύτους τὰς τροφίμους τοῦ εἰδικοῦ Νοσοκομείου, εἰς τὰς ὁποίας ἔδιδε πιστοποιητικὰ ἄκρας ὑγείας.

Ἄν ἦτον ἄλλος, ὀλιγώτερον καπάτσος, καὶ ἂν ἦτον ἄλλη κοινωνία, ὁ τοιοῦτος πρὸ πολλοῦ θὰ εἶχε χάσει τὴν θέσιν του. Ἀλλ' ὁ ἀσκληπιιάδης περὶ οὗ ὁ λόγος τίποτε δὲν ἔχασε, καὶ μάλιστα «ἐβγήκε λάδι».

Τοιοῦτοι ὅμως εἶναι σπάνιοι, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν τὴν ὁποίαν ἔχω ἀποφασίσει νὰ σώσω. Χάριν αὐτῆς τῆς κοινωνίας, καὶ πρὸς πρόληψιν τοῦ τελείου ἐκφυλισμοῦ τοῦ Γένους, ἐφρόντισα ἐγὼ νὰ ἐφεύρω τὴν ἀσπίδα. Ἐννοήσατε;”

*

**

— Βεβαίως, ἐννόησα, ἐξηκολούθησεν, ὡς ν' ἀπετείνετο πρὸς τὸν ὑποτιθέμενον ὀμιλητὴν του, ὁ φίλος μου ὁ κοινωνιολόγος. Τώρα, τί ἄλλο θέλετε νὰ σᾶς πῶ; Θέλετε ταλανισμούς, κοινοτοπίας, ἱερεμιάδας;...

Πιστεύομεν ὅλοι, καὶ σχεδὸν τείνω νὰ πιστεύσω κ' ἐγώ, ὅτι εἴμεθα πολὺ εὐφύστερος λαὸς ἀπὸ τὰ ἄλλα τῆς Ἀνατολῆς ἐθνάρια· πλὴν ἀναντιρρήτως εἴμεθα ἐπιπολαιότερος λαὸς καὶ ἀπὸ αὐτοῦς τοὺς Ἀνατολίτας καὶ ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους.

Καὶ ὅλος αὐτὸς ὁ ἀφρὸς τῆς μωρίας καὶ ἡ ὑποστάθμη τῆς ἀγυρτείας αὐτὴ θὰ ἐξακολουθῇ τακτικὰ νὰ ἐπανθῇ καὶ νὰ κατακαθίζῃ εἰς τὰς στήλας τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων! Ὑστερον ἀπὸ τόσας ἄλλας ἐφευρέσεις, ἀπὸ ἐκεῖνας ὅπου ἐμύριζαν μόσχον ψευτιᾶς (ἐτολμήθη νὰ τυπωθῇ καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ Χριστοῦ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ψευτιᾶς αὐτῆς), καὶ ἀπὸ ἐκεῖνας αἵτινες ἐξέβαλλον ἦχον πρά... πρά... καὶ ἦχουν ὡς σκάζον πικράγγουρον, καὶ ἀπὸ τὰ αἰώνια ἐκεῖνα χάπια ἀνυπάρκτου δόκτωρος, καιρὸς ἦτο νὰ ἐπέλθωσι καὶ ἀσπίδες καὶ ἄτοκοι καὶ τόσα ἄλλα. Ἀλλὰ μὴ σοῦ κακοφαίνεται τυχόν, φίλε μου;

—Ἐμένα;... πρὸς τί νὰ μοῦ κακοφανῇ; Μήπως εἴμ' ἐφευρέτης;

—Ὅχι, ἀλλ' ἰδοῦ. Νομίζω πῶς εἶσαι ὀλίγον δημοσιογράφος. Καὶ ὁ τύπος εὐρίσκεται πάντοτε πρόθυμος εἰς κάθε τι τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται ὡς χάπι — πρόθυμος νὰ τὸ χάψῃ αὐτὸς καὶ νὰ πείθῃ καὶ τὸ κοινὸν νὰ τὸ χάψῃ... Ἐνθυμεῖσαι, πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ὅταν κάποιος ἰθύντωρ μεγάλου «ἐθνικοῦ» ιδρύματος ἔβγαλε, νομίζω, μίαν ἐγκύκλιον, διὰ τῆς ὁποίας ἀπηγόρευεν εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ὑπαλλήλους νὰ νυμφεύωνται, ἐκτὸς ἂν λάβουν μεγάλην προίκα; Πῶς ὅλος ὁ τύπος ἀνεδημοσίευσεν μὲ θαυμασμοὺς καὶ ἐγκώμια τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο; Οὐδὲ ἐν φύλλον εὐρέθη νὰ ἐκφέρῃ ἐπικρίσιν τινά, ἢ νὰ διατυπώσῃ μικρὰν ἐπιφύλαξιν.

—Ἐ, καὶ τί; Ποίαν σχέσιν ἔχει τοῦτο;

— Τίποτε, καμμίαν, ὡς φαίνεται. Πλὴν τὰ τοιαῦτα παρασκευάζουν τὸ ἔδαφος διὰ τὰς ἀσπίδας καὶ διὰ τὰς ἀτόκους. Ἐδῶ θεοποιεῖται φανερὰ ὁ Μαμωνᾶς. Χιλιάκις καλύτερον θὰ ἦτο ἐὰν ὑπῆρχεν ἀκόμη ἡ ἀρχαία ποιητικὴ εἰδωλολατρία. Τώρα ὅμως ἡ πράγματι ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶναι ὁ πλέον ἀκάθαρτος καὶ κτηνώδης ὑλισμὸς. Μόνον κατὰ πρόσχημα εἶναι ἡ Χριστιανοσύνη.

(1925)